

RDEČA VOJSKA SAMO 33 MILIJ OD BUDIMPEŠTE

Velika ruska ofenziva
se vali preko
mađarskih planjav

LONDON, četrtak, 2. novembra. — Rdeča vojska je večeraj pridrla na postojanke, ki se nahajajo samo 33 milj od Budimpešte in se vali še vedno dalje preko planjav, ki se raztezajo med Donavo in Tiso.

Okolne kolone so brez dvoma že bliže mađarske prestolnice, kajti polnočni komunikacij, ki je bil objavljen v Moskvi, definitivno ugotavlja, da so Rusi zavzeli železniško mesto Lajosmizse in 100 drugih trgov in vasi na planjavi med omenjenimi rekama.

Med kraji, ki so jih zavzeli Rusi, je tudi Kecskemet, veliko železniško stekališče in zadnja važna obrambna postojanka, 44 milj južnovzhodno od Budimpešte. Mesto je padlo po krvavih uličnih bojih, ki so trajali 24 ur.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Milwaukee. — Pevski zbor Naprej je zopet pričel z vajami. Zanja mnogih Milwaukeečanov je, da Naprej resnično oživi in zopet širi slovensko pesem.

Dne 4. oktobra je umrl zadet od kapi Joe Moranshek, star 52 let in doma iz Radmirja v Savinjski dolini na Štajerskem. V Ameriko je prišel kot osemletni deček. Poleg žene zapušta štiri poročene hčere, očeta, tri brate in dve sestre.

Miss Lorraine Kopushar, hči družine Joe Kopushar, je bila nedavno imenovana za stalno učiteljico angleščine na srednji šoli South Division. Ona je gradila na univerzi Marquette v filozofiji in žurnalizmu.

Poročili so se Edward J. Erchull in Virginia Worich, Joseph Brolini in Blanche Mochnik, Kurt Schubert in Alice Maurich. — Vile rojenice so se zglasile pri družini Edward M. Barich in Rudolph Paucek in pri obeh pustile sinčka.

Toronto, Kanada. — Kanadski Jugoslavlani pošljejo s prvim parnikom v Jugoslavijo sledeče stvari: Okrog 2000 ton moke, 7000 parov čevljev, 6000 komadov odeje, 25 ton mila in večje količine obleke. Kanadski Rdeči križ je tudi obvestil jugoslovanskega konzula v Montrealu, da odpošlje za \$50,000 medicinskih potrebščin jugoslovanski osvobodilni armadi. Po vseh jugoslovanskih naselbinah širom Kanade se kosajo, kje bodo nabrali več denarja in blaga za pomoč Jugoslaviji. — Upravni odsek SNPJ je prispeval v njih sklad \$500 v imenu jednote.

New York. — Boyen Alesh, sin Franka in Minke Alesh iz Črčan, je bil na svoji ladji izbran in poslan v unijsko šolo, da se izvežba za aktivnega voditelja ali unijskega agenta. On služi v trgovski mornarici že blizu treh let. Kot nadarjenega in delavnega mislečega mladeniča ga je izbrala National Maritime Union CIO in ga poslala na svoje stroške v šolo, katero vzdržuje unija in vlada za mornarske voditelje.

Roosevelt je "prodal" demokratsko stranko komunistom, trdi Dewey

Republikanski kandidat pravi, da sta Hillman in Browder ponudila najboljšo ceno

BOSTON, 1. novembra. — Gov. Thomas E. Dewey je nocoj tukaj imel govor, v katerem je pred divje tulečo avdijenco izjavil, da je predsednik Roosevelt dal demokratsko stranko "na dražbo najvišjemu kupcu" in da so njegovo ponudbo sprejeli "sile komunizma," ki sedaj prevzemajo stranko v svoje roke.

"Mr. Roosevelt je tako oslabil in korumpiral demokratsko stranko," je rekel republikanski kandidat, "da je popolnoma pripravljena na predajo."

Medtem ko je 13-tisoč oseb broječa avdijenca kar besnela veselja, je republikanski kandidat rekel, da se je Roosevelt odločil, da "proda demokratsko stranko na dražbi", ker hoče za vsako ceno ostati v Beli hiši še nadaljna štiri leta, da pa najvišjo ceno niso ponudili člani "tisočdolarskega kluba", temveč odbor za neodvisno politično akcijo, kateremu stoji na čelu Sidney Hillman, in pa komunisti Earla Browderja.

Dewey je prvič odprto zavzel to črto v svojem bešnem napadu na Rooseveltovo administracijo. Dosele so te vrste izbruhe vzpirljali večji del samo manjši republikanski govorniki. Med prvimi, ki so se začeli posluževati te strategije, ki skuša predstaviti Roosevelta kot orodje "komunistov", je bil ohijski gov. John Bricker, republikanski podpredsedniški kandidat.

ČE BOSTE V TOREK IZVEN MESTA

Oni državljani Cuyahoga okraja, ki se bodo ob času volitev, prihodnji torek, 7. novembra, nahajali izven mesta, imajo samo še danes priliko, da se zglasijo v volilnem uradu v mestni hiši in oddajo svoje glasove.

Volilni urad bo odprt do 6:30 ure zvečer.

ZVEPLENEN NE BO

Že zadnjih šest mesecev prevladuje mnenje, da bo nastalo pomanjkanje takozvanih "safetij" žveplen, večeraj pa se je situacija nenadoma poslabšala, ko je vojnoprodukcijski odbor naznanil, da bo pomanjkanje postalo zelo občutno, in je bil velik naval na trgovine za nakup te vrste žveplen.

DANES JE SE LEPO

Vremenski poročevalec C. George Andrus poroča, da lepo toplo vreme bo z nami še danes, toda za jutri se pričakuje, da bodo nalivi, po katerih bo sledilo bolj mrzlo vreme. Večrajšnja temperatura je bila 74 stopinj, ter je ena stopinja manj kot je bila temperatura leta 1933 za 1. november.

PRIDITE POMAGATI

Članice Progresivnih Slovencev so prošene, da nocoj pridejo v Slovenski delavski dom na Waterloo Rd., da pomagajo spraviti skupaj v zaboje nabrano obleko, ki se jo bo ta teden oddalo odboru za odpremitvev staro domovino.

RDEČI KRIŽ ŽELI POMAGATI VSEM

Snoči so se sestali člani županovega odbora za pomoč žrtvam požarne katastrofe v hotelu Statler s sodnikom Stanley Orr-om, predsednikom in ostalimi uradniki lokalnega Rdečega križa. Posvetovali so se z njimi več ur glede pospešitve pomožne in rešilne akcije za naše ljudi, ki so bili prizadeti v katastrofi, in prišli do popolnega soglasja glede bodočega dela.

Rdeči križ bo na celi črti sodeloval z našimi rojaki in njihovimi lastnimi ustanovami, da se jim v njih nesreči nudi čim izdatnejša pomoč. Vse one, ki želijo pomoči, opozarjamo, da gredo na postojanko Rdečega križa, ki se nahaja v javni knjižnici na Et. 55 St. in St. Clair Ave., in razložijo svoj položaj in storilo se bo zanje vse, kar je potrebno, da se njihovo življenje zopet spravi v normalni tir.

Kratke vesti

ČETVORČKI ROJENI V CEZAREJSKI OPERACIJI

PHILADELPHIA, 1. oktobra. — Mrs. Joseph Cirminello, stara 30 let, je danes rodila četvorčke, tri deklice in enega dečka. Pri porodu je bila potrebna cezarejska operacija. Zdravniki pravijo, da je stanje matere in detet povoljno.

BOMBNIKI SO UDARILI GL. STAN GESTAPA

LONDON, 1. novembra. — Britski bombniki so večeraj vporabili drzne napade širom Holandske, tekoma katerih so se spustili v nizino in uničili glavni stan Gestapa v mestu Aarhus v vzhodni Jutlandiji. Slike, ki so jih vzela letala, dokazujejo, da so bila poslopja, v katerih so se nahajali člani gestapa, popolnoma porušena.

PREMALO DAROVALCEV KRVI ZA RDEČI KRIŽ

Rdeči križ v Clevelandu nujno apelira na prebivalce, da pridejo na 1227 Prospect Ave. in darujejo kri, katero se potrebuje za plazmo, ki se pošilja na bojišča širom sveta. Pred par dnevi je bil izdan poziv za 2800 darovalcev krvi, prijaviло pa se jih je samo 34.

Družina je na varnem

Pred par dnevi smo priobčili sliko, ki je bila vzeta na pozorišču plinske razstrelbe, katera je kazala kako se je iz gorečih razvalin vlekel nekega moškega. Poročali smo, da je tudi Mr. Malnar, poznani kontraktor cementnih del, pomagal pri reševanju, ter da se ni vedelo za ime rešenega moškega.

V našem uradu se je zglasila Miss Kotnik, ki je povedala, da je bil rešeni možki na dotični sliki, njen oče Mr. Joe Kotnik, kateri se še vedno nahaja v Glenville bolnišnici, vsled hudih opeklin, dobljenih, ko je bil zajet v razdejani hiši. Domnevalo se je tudi, da je v tej hiši, nahajajoči se na E. 62 St., ki se je vsled razstrelbe sesula, našla smrt neka ženska, toda Miss Kotnik poroča, da se je njena mati Mrs. Mary Kotnik, ki se je ta čas tudi nahajala na domu, pravočasno rešila ter se nahaja na varnem.

Ljuta borba za otok v ustju reke Schelde

Za žrtve plinske eksplozije

Mr. Ray Martin, klerk volilnega odbora v mestni hiši, nas je prosil, da potom našega lista sporočimo vsem onim našim rojakom in rojakinjam, ki so bili vsled hude plinske eksplozije pred dvema tednoma prisiljeni zapustiti svoje domove, bodisi, da so si kje dobili stalno stanovanje ali samo začasno, da je njih status glede volilne pravice, nespremenjen. To pomeni, da ne glede kam ste se preselili, da boste pri rednih volitvah, ki se vršijo v torek, dne 7. novembra, lahko volili v volilni koči, ki se nahaja v naselbini, kjer ste do časa eksplozije živeli. Torej, tisti, ki ste spadali v 23. vardi k precinktu A, volite v prostorih popravilnice čevljev na 6031 St. Clair Ave., tisti pa, ki ste živeli okrog Lake Ct. in ste spadali k 10. vardi v precinktu D, volite v Standard šoli.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondov in vojno-varčevalnih znank!

Na otoku Walcheren so pristale britske amfibijske čete. Operacije se uspešno nadaljujejo

Z 21. ARMADO V HOLANDIJI, 1. novembra. — Britske čete so danes pristale na južni in zapadni obali otoka Walcheren in so uspešno prodirale v prvi fazi napada, v kateri operirajo vzajemno kopne in morske sile.

PARIZ, 1. novembra. — Berlin javlja, da so zavezniške amfibijske sile vdrle na južno obalo Walcheren otoka v ustju reke Schelde na Holandskem, čigar zavzetje bo odprlo luko Antverpa za zavezniško paroplovbo. Ob ustju reke čakajo številne zavezniške ladje, na katerih krovih se nahajajo vojaške zaloge, ki so potrebne, predno se začne velika ofenziva proti Nemčiji.

Izkrčevanje zavezniških čet se je začelo danes zjutraj blizu Flushinga, potem ko je bila nemška posadka na otoku Walcheren skozi vso noč izpostavljena ognju zavezniške artilerije, ki je streljala iz Breskensa preko tri milje širokega vhoda v ustje reke Schelde.

Zavezniške ladje v ustju reke Schelde

LONDON, četrtak, 2. novembra. — Berlinski radio je danes zgodaj zjutraj priznal, da so zavezniške ladje že dospele v tri

milje široko ustje reke Schelde, z zalogami, ki se imajo spraviti na kopno v veliki belgijski luki v Antverpu.

"Nemške podmornice so napadle sovražne parnike, v ustju reke Schelde," se glasi naznanilo berlinskega radia, "in so potopile nekatere 2000-tonske ladje in topniške čolne."

Ta radijska oddaja je prvi dokaz, da so zavezniški že v ustju Schelde.

Nov grob

EDWARD F. SKULLY

Po daljši bolezni je večeraj ob 5:30 uri popoldne umrl Edward F. Skully, star 23 let, sin poznane družine Mr. in Mrs. John in Mary Skully, z 3942 St. Clair Ave., kjer je družina dolgo vrsto let vodila grocerijsko trgovino. Bil je samski ter član Maccabees. Oče je doma iz vasi Hrasnje, pošta Grosuplje, mati, rojena Suhadolnik, je pa doma iz Kamnika. Poleg žalujočih staršev zapušta dva brata Cpl. John R., v Franciji, in Pfc. Joseph, v Miss., ter sestro Mrs. Mary Furman. Pogreb oskrbuje Grdinov pogrebni zavod. Čas pogreba se bo poročalo jutri.

VAJE "SLOVANA"

Pevcem zboru "Slovani" se poroča, da se bodo pevske vaje vršile nocoj, ob 7:30 uri mesto v soboto večer, ker v soboto, ob 7:30 uri se bo vršila redna mesečna seja. Članstvo se vabi, da se nocoj udeleži vaje, v soboto pa seje.

SEJA NA RECHER AVE.

V petek, ob 8. uri zvečer se vrši seja odbora, ki bo uredil vse potrebno za slavnost ob priliki odkritja nadaljnjih imen na spominski plošči v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Vabi se vse, ki se zanimajo, da se udeležijo.

KONCERT GLASBENE MATICE PRELOZEN

Radi razmer, ki so nastale vsled plinske eksplozije v naselbini, je Glasbena Matica sklenila, da preloži svoj koncert, ki se je imel vršiti v nedeljo, 12. novembra na nedeljo 3. decembra.

SEJA LOVCEV

Člani St. Clair Rifle & Hunting kluba so prošeni, da se udeležijo redne mesečne seje v nedeljo, 5. novembra ob 10. uri dopoldne v navadnih prostorih. Ukrepalo se bo o banketu, ki se vrši januarja meseca.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po razpisalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$5.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00
By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25
For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50
Entered as Second Class Matter April 25th, 1913 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Poslanica pisatelja Adamiča--

častnega predsednika južnoslovanskih Amerikancev ob osvobojenju Belgrada

"Ves svet je že slišal o tem, kaj se godi v Jugoslaviji. Jugoslavija je na tem, da postane svobodna in se znebijo strahot nemške okupacije in sramote narodnih izdajalcev, njihovih pomagačev in sokrivic. Za nas tukaj v Ameriki je to velika vest — prav posebno za one, ki so kot jaz bili rojeni v Jugoslaviji.

"Govorim vam vsem, ki se borite in ki delate v Jugoslaviji, kot častni predsednik Slovensko-ameriškega narodnega sveta, ter kot ameriški pisatelj, ki mnoge izmed vas osebno pozna še iz časa svojega obiska v Jugoslaviji pred 11 leti; v teku zadnjih dveh let sem si prizadeval, da bi objasnili in raztolmačili Amerikancem čudoviti razvoj osvobodilne borbe, ki se je začela v moji rojstni Sloveniji, ki se je potem vnela v Srbiji pod neposrednim vodstvom Tita, ter se v teku zadnjih dveh let razširila po vsej deželi. Dolgo časa je vladala v Ameriki precejšnja zmeda glede dogodkov v Jugoslaviji. Danes pa razume skoro vsa Amerika, kaj se je pripetilo in zakaj. In Amerika je hvaležna in navdušena.

"Mnogi Amerikanci so spoznali v teku zadnjega leta ali pa v teh zadnjih mesecih, da je ono, kar se dogaja v Jugoslaviji, zelo sorodno naši lastni ameriški revoluciji pred sto-in-šestdeset leti, v kateri so se tudi nazivali nekateri naših borcev partizani. Vaši jugoslovanski partizani so celo zbudili v nas ponos nato, da so prvi svobodoborci, ki so se nazivali partizani, nastopili v ameriški zgodovini.

"Večina Amerikancev je dobila silno globok vtis od maršala Tita, njegovega sijajnega in hrabrega vodstva, mnogi izmed nas smatrajo, da je ena velikih osebnosti, ki je prišla na površje v tej strahotni zmešnjavi groze in slave v tej vojni. Mnogi izmed nas smo polni občudovanja, ko čujemo imena drugih jugoslovanskih prvakov — Josip Vidmar, Vladimir Nazor, Ivan Ribar, Boris Kidrič in generalov Popović, Dapčević in drugih. Pozdravljamo vas vse.

"Zdaj, kot sem rekel in kot vi celo bolj veste kot jaz, je dan vaše popolne osvoboditve tik pred nami. Želim, da bi vedeli, vsi vi borci in patrijotje, da so mnogi izmed nas v Ameriki navdahnjeni s ponižnostjo, ko gledamo na vaše vojaške in revolucionarne uspehe, da delimo z vami občutek zmagovalstva ter da bomo nadaljevali svoja prizadevanja, da vam pomagamo materialno in moralno v teku mesecev in let, ki prihajajo, ter da smo tudi prepričani, da boste vi sami storili vse potrebno v smotru, da vaša zmaga, ki je tudi naša zmaga, požene v bodočnosti kati tistega cvetja, ki so si ga zaslužila hrabra ljudstva Jugoslavije.

SMRT FAŠIZMU! SVOBODA NARODU!

PROGRESIVNE SLOVENKE AMERIKE

Ob naši desetletnici

Na svetu je vse relativno in nikdar se ne zgodi nekaj slabega, da bi ne imelo v sebi tudi nekaj dobrega ali ne rodilo dobrih posledic.

Tako je imel na primer napad brezenskih reakcionarnih sil v letu 1934 na pisatelja Louis Adamiča vsled njegove knjige "Native's Return", ko nekatere "rodoljube" ni ugajala snov iste, med nami to posledico, da smo se pričele slovenske napredne žene v Clevelandu močno zavedati kako neoprostljiva je vsa naša naprednost, če ni organizirana.

Začutile smo, da postaja re-

akcija ohola in izzivalna baš vsled tega, ker je menila, da ima v slovenskem žensstvu močno oporo. Zavedala se je tudi ta reakcija, da se je napredni element tekom gradnje svojih narodnih domov in s svojo veliko aktivnostjo v dramskih, pevskih in telovadnih skupinah precej utrudil in je bilo torej z netenjem osebnih sporov in nesoglasij možno omajati, dčrniti in odstraniti tiste stebre, tiste osebnosti in organizacije, ki niso bile oportunističnega značaja in ki ne plešejo po njih muziki. Takih podtalnih poizkusov je bilo več, nekaj uspešnih, nekaj

izjalovljenih ali zakasnelo izvedenih, vendar je postalo povsem očitno, da je reakcija med nami na ofenzivi.

Postaviti en tak jez proti vaju teh njih nakan je bila namen ustanovitve "Progresivnih Slovenk Amerike" v letu 1934, torej pred desetimi leti.

Povprečnemu izmed nas je težko zapopasti, kako veliko vlogo igrajo na svetu nazadnjaštvo in naprednost. Radi sodimo stvari le po zunanji privlačnosti. Če nam je recimo nosilec ali nosilka nazadnjaških idej osebno simpatična, menimo, da morajo biti najbrže tudi ideje, katere propagira, dobre. Mnogokrat slišimo opazko o tej ali oni osebi, o kateri vemo da služi ali predstavlja nazadnjaške interese: Ja, ampak je tako prijazna! — Smo pač ljudje in podvrženi slabostim in čisto istovetno ideje s simpatično ali nesimpatično osebnostjo.

Če nam na primer nekdo, ki nekaj veruje ali zagovarja, osebno ni ljub ali simpatičen, o bremeno radi hrbet tudi ideji, katero predstavlja, pa če je še tako dobra in zopet v nasprotnem slučaju sledimo osebi, ki nam je simpatična, čeravno so morda ideje, katere predstavlja in zagovarja škodljive. Gledamo radi bolj na lupino, nego na jedro!

Ravno tu tiči vzrok, zakaj stane nase znanstveni in mehanični napredek tako daleč naprej od naše socialne, politične in miselne zgradbe. Reakcija pozna naše slabosti, jih študira in analizira in je na podlagi svojih zaključkov v stanju graditi svoje načrte in spletke v soglasju z njimi. Progresivnim silam pa je nepoštenje in spletkarstvo že po naravi odporno ker gradijo svoje upe za dosego človekove spopolnitve potom odkritosti in resnice.

Tako vidimo lahko danes na svetovni pozornosti, kako so sile temnega nazadnjaštva v dobi, ki je kazala vse znake in možnosti razviti se v eno izmed najsvetlejših dob v vsej zgodovini človeštva, iskale in končno našle v par primernih osebnosti, ki so služile njih črnim nakanam in raje pahnile ves svet v krvav vojni ples, kot da bi podredile svoje sebične interese koristim ljudstva.

V zadnjem stoletju so liberalne in progresivne sile povzročile velikanski napredek na vseh poljih znanosti, toda kar je bilo dobrodošlo in dovoljeno na materialnem polju, je bilo "greh" in "pohujšanje" na polju politične in ekonomske znanosti. Enim so bila vrata odprta na stežaj, drugim zapahnjena in zaklenjena s sedmimi zapahi! Tisti, ki so nam nudili kemične, mehanične in druge iznajdbe in čudesa so bili geniji, tisti, ki so videli vsled teh iznajdb možnost lepega in harmoničnega življenja, brez vojn in krvopretilja so bili pa enostavno osmešeni pred nami kot "nepraktični sanjači" ali pa prikazani, kot "pekleniški" v človeški podobi.

ODLIČEN GOST IZ DOMOVINE

Kapitan Branko Velkavrh prisostvuje desetletnici "Progresivnih Slovenk Amerike"

Naša glavna tajnica, Josie Zakrajšek, ki je pri akciji za ambulančni sklad in splošno pri vsem delu v pomoč domovini važna direktivna sila, nam vsa navdušena sporoča, da je ravno kar prejela iz New Yorka razveseljivo vest, da smemo ob naši 10-letnici 26. novembra pričakovati, kot posebnega gosta kapitana Branka Velkavra. Z njim pride morda še eden ali drugi izmed naših mornarjev.

To dejstvo in pa sklep, da gre ves čisti prebitek slavnostne priredbe v Pomožni sklad Amerikancev jugoslovanskega porekla, je dovolj da napolni avditorij Slov. del. doma.

In smešijo jih še danes in ironija vseh ironij je, da mnogo žen, mater in deklet tem reakcionarnih silam v svoji zaslepenosti celo sledi in aplavdira. Toda naše globoko prepričanje je, da je danes na svetu pretežna večina žen, mater in deklet, ki so prisluhnile evangeliju teh "nepraktičnih sanjačev" ker tirjajo od njih "sanje" takozvanih "praktičnih gospodarjev" vse prepogosto krvave žrtve, dragih mož, sinov in fantov.

Da, ljudstvo se drami. Na milijone mater, žen in deklet, ki se ni v preteklosti morda nikdar zanimalo za politične, socialne in ekonomske probleme, prihaja do spoznanja, da je politika, da je socialni čut za svojega bližnjega, da je ekonomska ureitev sveta zelo, zelo važna za deva, od katere odvisi življenje, sreča in blagostanje tistih, ki so jim najdražji. Prihajajo tudi do spoznanja, da je pridobljena volilna pravica brez pomena, ako se je v polni meri ne poslužijo in ne volijo in sicer volijo tako, da izroče usodo naroda in celega sveta, ki je sedaj na tehničnu za dolgo dobo preizkušnemu vodstvu, ki je pokazalo v zvezi svojim človeškim napakam, da ima, ne le sladka usta pred volitvami za preprostejšega človeka, temveč je tudi dejansko dokazalo, da čuti odgovornost zanj, kadar je brez dela in zaslužka ali onemore vsled bolezni ali starosti.

Tragedija med nami ob eksploziji plinskih tankov tu v Clevelandu je le en majhen drobec grozot vojne, ki objema danes svet, vendar nam je dala dovolj pojma, kaj je možno tudi na tej strani morja, ako ne zastavimo danes vsega svojega vpliva, da preprečimo tretjo svetovno vojno, katere je neizogibna, ako bi zadela ameriški narod tragedija, da bi v tej kritični uri izvolil v najvišji urad lutko, ki bi bila igrača v rokah temne in srednjeveško orijentirane reakcije.

Ob naši desetletnici nas to-

Urednikova pošta

Lorainčani smo na delu

Lorain, Ohio. — Kadar gre za čast in povzdigo slovenskega naroda v ameriški javnosti, ne zaostajamo tu v Lorainu.

Med zavednimi Slovenci so za kampanjo našega rojaka, kandidata Frank J. Lausche za guvernerja države Ohio nabirale prispevke sledeče:

Mrs. Frank Gorenšek, 1671 E. 36 St.; Mrs. Valentine Gradishek, 1714 E. 30 St.; Mrs. John Kumse, 1735 E. 33 St.; Miss Mamie Perusek, 1860 E. 30 St.; Miss Mary Polutnik, 1711 E. 30 St.; Mrs. John Tomazic, 1763 E. 36 St.; Mrs. Frank Tomsic, 1729 E. 34 St.

Vsota \$203.50 je bila poslana z imeni kampanjskemu odboru, tajniku John E. Lokarju.

Upamo, da trud in dobra volja delavcev in prispevateljev ne bo brez koristi, da v letu 1945 lahko s ponosom zremo v mesto Columbus, ko nas bo tam zastopal Hon. Governor Frank J. Lausche. —

Vida Kumse.

Seja Slovenskega političnega kluba bo v nedeljo, 5. novembra ob 8 uri zvečer v Slovenskem narodnem domu. Prošeni ste, da se vdeležite, serviran bo prigrizek.

Martha Kumse Semon, taj.

V korist Lauschetovi kampanji

Euclid, Ohio. — V soboto 4. novembra ob 8. uri zvečer priredi "Euclid Roosevelt kampanjski odbor" Card Party in ples v korist kampanjskega fonda za izvolitev našega rojaka Frank J. Lausche za guvernerja države Ohio v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Na prireditvi so vabljeni vsi kandidati demokratične stranke, kateri kandidirajo v javne urade v Cuyahoga okraju, da se z njimi spoznajo in osebno pogovorimo.

Odbor je pridno na delu, da prireditvi uspeši v moralnem in finančnem oziru in pridno na delu, da posetnikom dobro postreže s prigrizkom in pijačo. Kogar bo veselilo karte igrati, bo našel na prireditvi mnogo družabnikov in komur pa se bolj poljubi zavrteti, mu bo postreženo z najboljšo godbo.

Rojaki in rojakinje, dolžnost nas kliče, da se odzovemo narodnemu klicu in narodna zavest nam narekuje, da skupaj ali posamezno čim največ storimo za znamenja na obzorju upravičeno navdajajo z upanjem, da postane svet kmalu varen za svobodo, za demokracijo in za idealiste in sanjače, ki bodo z našo in božjo pomočjo, kajti ljudski glas je božji glas, za vedno napravili konec vojn, ki so dela Satana in njegovih pomočnikov.

mo in finančno pripomoremo za izvolitev Frank J. Lausche za guvernerja, predsednika Rooseveltove vso demokratično listo, katere nam bo dne 7. novembra v volilni koči predložena.

Odbor toplo apelira na naše rojake in rojakinje, da so v soboto naši gostje in da se pokazemo kadar se gre za našo stvar, da znamo biti zjedineni v skupni misli in želji.

Euclid Roosevelt-Lausche kampanjski odbor.

Glas žrtve požara

Cleveland, Ohio. — Cenjeno uredništvo — Prosim vas, da mi dostavljate list na novi naslov.

Izgubil sem vse, kar sem imel, samo živ sem ostal in obleko, ki sem jo imel na sebi, to mi je ostalo, drugega nič. Reče sem do kraja, poleg tega me pa še ta proletarska bolezen, revmatizem, muči.

Preteklo spomlad so me lopovi napadli in okradli do centa, kar sem imel pri sebi, nato me pa še tako razbili, da nisem mogel tri mesece delati. No, sedaj sem pa delal in varčeval pa za ogenj, ki mi je vse uničil. Jaz sem bil pečlar, toda imel sem nekaj veljave. Za obleko mi še ni toliko, ali za denar. Obleko bom dobil od dobrih ljudi, denar bom pa zaslužil ako bom živ in zdrav, ali nadomestiti ne bom mogel vse svoje življenje vse, kar sem imel, kar tudi drugi ljudje vedo. Marsikateremu reče sem za časa depresije pomagal, marsikateremu sem ostrigel in obril za boghonoj, ali sedaj ne bom mogel za nekaj časa, dokler si vsaj polovico toliko stvari skupaj ne spravim kot sem imel, da sem se tudi skromno preživel ako nisem delal v tovarni.

Star pregovor pravi, da se vse lahko nadomesti, le mrtvega se ne more nadomestiti. To naj sliši tudi tisti, ki danes tako občudujejo koliko je škoda na posestvih. To se bo vse še lahko popravilo in nadomestilo, ali mrtvi ne bodo oživele, kot tudi tisto ne, kar smo siromaki zgubili pa ni bilo zavarovano.

13. novembra bo 39 let odkar sem se pripeljal čez ta veliko lužo v Ameriko. Tisti čas pa sem imel vsaj dovolj tistega, kar sem potreboval, da sem se lahko čedno preoblekel. Poleg tega pa sem bil mlad in čvrst fant, sedaj pa sem starček, ves zdelan, ker sem za žive in mrtve delal. Zredil sem pet otrok, a kaj imam od tega? Nič!

Obracam se na svoje rojake in prijatelje, da mi kaj pomagajo v tem kritičnem času. Z vsem bom zadovoljen, tudi ako mi kdo daruje eno samo iglo, kajti tudi šivati znam. Drugo bom poročal enkrat pozneje, namreč žalost in veselje, ki sem ga opazil v tej katastrofi.

Pozdrav vsem skupaj!

Perčev Tine.

Odprito pismo volilec 32. varde in drugim

Zgodovinske važnosti bodo letošnje predsedniške volitve in volitve za guvernerja države Ohio, za kateri urad kandidira naš rojak, spoštovani, pošten in priljubljen župan velikega mesta Clevelanda, Frank J. Lausche.

Sveta državljanska dolžnost bo vsakega zavednega ameriškega državljanca ali državljanke, da se vdeleži letošnjih velevažnih volitev. Največja nesreča za Ameriko in sploh cel svet bo, ako bi bil slučajno izvoljen za predsednika Amerike v teh kritičnih vojnih časih Rooseveltov nasprotnik. Lahko se zgodi, da bi se z novim predsednikom zavlekla vojna ali se že zapletla v nadaljno vojno.

Zelo nevarno bi bilo izročiti naše hčere in sinove neizkušnemu in nezmožnemu vojnemu vodju. Isto velja za domače razmere.

Vsak se lahko dobro spomni nja kako so republikanci pripeljali nas vse na beraško palico in preprečili, da ni Amerika pristopila k ligi narodov in posledica je sedanja strašna vojna.

Mogoče je guverner Dewey res dober prosekator, s tem pa ni rečeno, da bi se mu dalo v roke vladati Amerike in vojne. Za predsednika je treba v teh kritičnih časih moža, ki je poln izkušenj kot je sedanji predsednik Roosevelt.

Zelo važno za nas vse je mesto guvernerja, za katerega kandidira sedanji župan Lausche. Zavzeti se moramo posebno za njegovo izvolitev ne le ker je Slovenec, ampak ker je s svojim vzornim in poštenim županovanjem pridobil spoštovanje in zaupanje pri vseh prebivalcih mesta. Zelo smo bili ponosni, ko je bil ponovno izvoljen za župana, še bolj bomo ponosni, ko bo izvoljen za guvernerja.

Velike važnosti je tudi mesto zveznega senatorja, katerega zastopa zadnjih 6 let največji reakcionarec in sovražnik delavstva, senator Taft. Njegov volilni rekord kaže, da voli vedno v korist bogatašev in proti vsaki progresivni predlogi. V zadnjih volitvah je potrošil za svojo izvolitev \$168.000.00, letna plača znaša pa le \$10.000.00.

Proti njemu kandidira demokrat, zmogel in progresiven Wm. Pickrel iz Dayton, O. O.

(Nadaljevanje na 3. strani)

FRANK T. CULLITAN

Izrek, da "zločin v Cuyahoga okraju se ne izplača", je bil nedolgočasno dokazan tekem 12 letih, ko se je Frank T. Cullitan nahajal v uradu okrajnega prosekatorja. Mr. Cullitan je neustrašno delal na tem, da se je iz Cuyahoga okraja pragnalo izkoreniniti zločin, da se ne bi zinske karakterje, ter da ne bi napravilo to enega izmed najvarnejših in najčistejših krajev v Zedinjenih državah.

Pravni prosekator ne vsiljuje samo zakone proti zločincem, pač pa je pravni svetovalec vsem okrajnim uradnikom. Na njega se dnevno obračajo razni okrajni odbori in komisije za pravne nasvete pri sestavljanju in odobrenju zakonov in predpisov. — Vse to važno delo pa je Mr. Cullitan vedno vršil točno, z možnostjo in uspehom. Na podlagi njegovega rekorda tekem 12 let ko se nahaja v temu uradu, je upravičen do ponovne izvolitve pri volitvah dne 7. novembra!

PAZITE
na ta prostor
jutri!

UREDNIKOVA POŠTA

(Nadaljevanje z 2. strani)

stali demokratiški kandidati, katere ste izbrali v primarnih volitvah, so vsi dobri in vredni vašega glasu.

Naredite križ v rogu pod petelinom in to dvakrat, ker na glasovnici bosta dva petelina. Opozorjamo še enkrat na velične predsedniške in gubernerske volitve v tork, 7. novembra, ker pisali boste zgodovino in bodočnost svetovnega miru.

Kampanjski odbor
Slov. dem. kluba 32. varde.

Moje je krvi

Cleveland, Ohio. — Svaki Hrvat i Slovenac znade, da sam bio mnogo interesiran u politiku, i to u republikansku partiju, sve do pred par godina, i još sam član iste.

Pred par dni, dodjem u Republican Ward Halu, in prvo je bilo, da sam bio upućen za tko ga da glasujem, osobito, da glasujem za Republican Governor za Ohio. Da rečem da bum glasati, jest bi lagal, pak lagati ne volim, bilo to u ili izvan politike, ali rečem svojim republikanskim prijateljima, da želim glasovati samo za jednoga Demokrata, a to je Mr. Frank J. Lausche, jez njega poznam već kot 30 godina. Pošto moji republikanski prijatelji neznaju da sam prijatelj Mr. Lausche, onda jedan mi kaže: Mr. Popp, zar Vi neznate da Mr. Lausche neda dela nitkom drugom, kot samo Slovencem, Madjarem, Talijanom in Polakom. Ja sam pak odgovorio: Nije istina. Ako da ljudi slavenske rase radi sam da za mjesto to je sada i prije morala biti dužnost bivši mayora da se sjete, da ima 80% Slavenci koji imaju domove, koji plaćaju 80% porez, a nisu dobili ni 10% gradskog rada.

Dalje, dām kredit Mayora Lausche, da, ako je dao samo 10% rad Slavenima u gradu, da zna poštivati većinu gradjana. Pre Mayora Lausche, Slaveni nisu nikad vikali na Mayor, ako nisu imali gradskog rada, a Vi sada vičete što Mr. Lausche uposljuje samo 20% Slavena. Tad su se zgledali, i rekli: zar niste Vi Anglosas? No, nisam, jasam American Croat ili Yugoslav, i radi toga poštuju moj čovjeka koji poštuje svoje gradjane sve jednako, a taj je čovječ, Mr. Frank J. Lausche, i kao Republikanac glasovao je za njega, a drugo, in je American i Yugoslav blood."

Ja, da ni jedan drugi Slaven iz Jugoslaven nesmiemo i ne možemo priznati ni vjerovati u Slavena, koje se bacaju u politiku na Slavena, osobito na Mr. Lausche jer poznamo njegov County sudca, i 4 godine kao Mayor grada Cleveland, da se pokazao daleko od mnogih dru-

gi kandidata, zaslužuje povjerenje, i glas naroda u Ohio state, da bude i naš Governor.

Samo izdajica slavenstva, osobito jugoslavenstva neće glasovati za Mr. Lausche, a takovi me trebamo među nama u našoj sredini SVE SLAVENSTVA.

Napred Zastava Slave! Napred za FRANK J. LAUSCHE for Governor of OHIO.

Nicholas P. Popp, Sr.
660 East 109 St.

Podpiramo predlog Jožeta Menton

Cleveland, Ohio. — Še par tednov in zima bo tukaj. Za nas tu v Ameriki zima ni nič hudega, večina jo vzame še z veseljem za spremembo. Ko gremo v en se dobro oblečemo, pridemo domov, so sobe gorke, se dobro najemo, sedimo udobno ko čitamo, spimo v mehki postelji...

Ko se človek v mrzlih zimskih večerih udobno vleže na mehko posteljo, se nehoti zamisliti v preteklost, kako smo v boju za korupirano Avstrijo zmrzovali, gladovali, pasli uši itd. In to je bila redna armada. V trenutkih, ko se spominjamo nazaj, se pojavi pred nami partizanska vojska, Osvobodilna fronta. Redna armada doživi v vojni mnogo grozote in trpljenja. Kaj vse morajo pretrpeti partizani, si lahko predstavljamo. Redna armada ima organizirano ozadje, katero skrbi za hrano, obleko, orožje, ranjence. Partizani v mnogih slučajih še pravega poveljstva nimajo. Umirajo od gladi in mraza, kar je strašnejše kakor sovražnikove kroglice. In ti partizani so po krvi naši bratje in sestre, njihovih sinov in hčere so v boju, da se osvobodijo tuje in domačega vraga, fašizma.

Ti ljudje žrtvujejo vse, svoja življenja, otroke jim tirajo v sužnost, domove jim požigajo. — Ali se mi tu zavedamo, kaj smo dolžni tem bratom in sestram? Mnogi ne. Jadikujemo samo takrat, kadar nas kaj boli. Radi se pobahamo z velikimi dohodki. Ko se pa nas vpraša za pomoč kakim koristnim stvarim, se pa tako zvijamo, in če navsezadnje damo kakšen dolar, ga damo kakor bi dali cel tisočak.

Pretehtal sem dopis Jožeta Mentona, v Prosveti 27. septembra t. l., v katerem predlaga polmilijski fond. Podal je razlog zakaj in kako.

Naši časopisi imajo mnogo dopisovalcev. Mislim sem, da se bodo kosali kdo bo prvi podprl njegov predlog. A čudno, do sedaj se še ni nobeden oglašil. Ne vidim nobenega vzroka, da se ne bi mogel zbrati — ne pol pač pa milijski fond. Meni se zdi, da je treba začeti in šlo bo.

Dolžnost nas vseh Slovencev je, da podpremo predlog. Pozabimo, da smo že dali dolar, pet, deset ali celo več. Dajmo toliko, da se bo kaj poznalo.

Ce pogledamo, da JPO, SS in SANS, oba skupaj še nista zbrala vsote stotisoč dolarjev, mora biti nas sram, ko pomislimo, da smo Slovenci v zadnjem bančnem polomu, samo v Clevelandu izgubili nad dva milijona, zdaj pa širom Amerike, še en milijon ne moremo skupaj spraviti, in to za naše trpeče brate, ki se borijo za svobodo v groznem pomanjkanju, mora nas biti v resnici sram, da smo Slovenci.

Popravimo kar smo zamudili. Podprimo Mentonov predlog takoj in tako, da se bo poznalo. Začeli bi takole. Kateri imamo majhne dohodke po sto dolarjev in to kar dajmo takoj. Drugi z večjimi dohodki pa več. Kaj pa naši trgovci, pogrebniški, zdravniški, advokati, salunarji in drugi? Naj upoštevajo geslo: Svoji k svojim, tudi sedaj ko jih narod potrebuje.

Pa naše jednote in zveze? Vemo, da so prispevale, ampak koliko? Po mojem mnenju zelo malo. Darovi njih bi morali iti v petdeset tisoče.

Pri št. 39 SANSa, se vedno razmotriva za večje darove. Zastopniki, da bi šli od hiše do hiše. Razumemo to, da tudi zastopniki delajo dolge ure, zato je težko dobiti dovolj časa hoditi okrog. In saj je vsakega Slovenca dolžnost, da napravi kak korak za svoje trpeče brate in sestre. Kateri so oddaljeni, lahko pošljejo direktno na SANS ali podružnice, kateri smo blizu pa kar k njim stopimo, izročimo stotak ali več, in izvršili smo svojo dolžnost.

Od mnogih se sliši, vse bi dali samo, da našemu ne bi bilo treba k vojakom. Za naše trpeče tam ono stran, odkoder smo mi prišli, ni treba dati vsega, dajmo le en stotak. Mi tu smo srečni, pomislimo, da bi bili lahko tam med trpini, in kako bi se nam dobro zdelo ko bi dobili pomoč iz Amerike.

Denimo si pred oči češke Li-

dice, poljski Lublin, gorenjske Begunje in Kragujevac v Jugoslaviji, v katerem so enostavno pomorili, izmed sedem tisoč, štiri tisoč ljudi. Nagnali so jih kot živino v ograjen prostor. Po štirideset so jih naenkrat s strojnimi pobijali, in drugi so morali gledati, dokler niso prišli na vrsto. Grozno, kaj ne? a resnično. Prečitajte L. Adamičovo knjigo "My Native Land".

Se to! Ne odlašajmo, da bodo drugi prej dali. Ali, ko bodo drugi dali, bom tudi jaz. Recimo, jaz dam takoj pa če noben drugi ne da. O vem, da bomo pripevali vsi, zato ker razumemo trpljenje naših bratov in sester. Predno boste čitali ta dopis, bo moj stotak že izročen pri št. 39 SANSa, pri kateri imamo pridno tajnico M. Križmančič, tu rojeno dekle, ki pa dobro razume naše razmere.

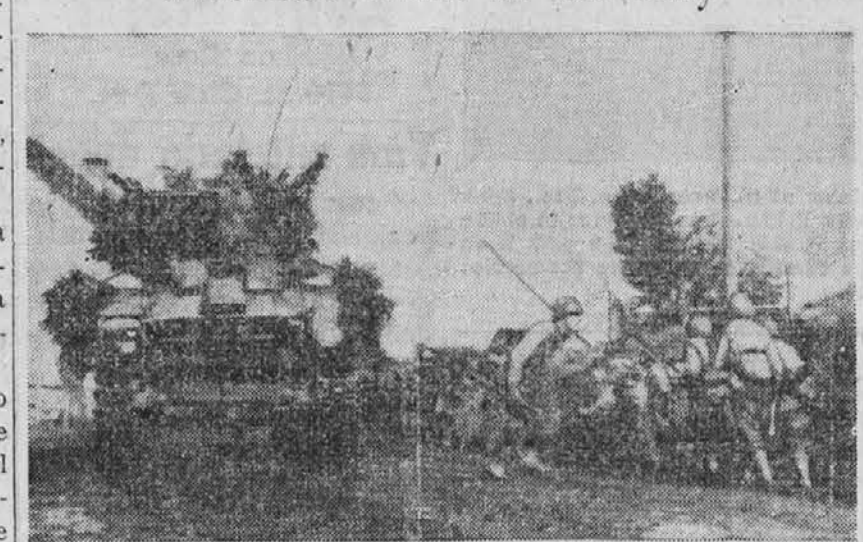
Ce je že potrebno, da ima ta fond kako ime, naj bi se imenoval Adamič-Kristanov fond, kajti dobro je, da cenimo delo obeh.

Navsezadnje pa ime ni tako

Signal Corps Photo
Reeling out wire from an RL 31, in the steaming jungles of New Georgia—rain, insects and the everlasting muck.
The jungle is definitely Jap infested as well, but your War Bonds can be a mighty effective Jap insecticide. Buy them and hold 'em!
U. S. Treasury Department

American Tanks in Germany

American infantrymen ran from behind a tank for the cover of an embankment as the troops move into another town inside Germany. Tank units were utilized to give support to the rapidly advancing doughboys in their race into the interior of Germany. During the early stages, little opposition was met on the part of civilians.

velikega pomena, kar bomo skupaj zbrali, to bo štel.

Partizanski pozdrav, Smrt fašizmu, Svoboda narodu!

Felix Štrumbelj.

VESTI IZ ŽIVLJENJA AMERIŠKIH SLOVENCEV

Red Lodge, Mont. — Tony Mlakar je bil obveščen od vojnega departamenta, da je bil 16. septembra ubit v Franciji njegov brat Pfc Joe Mlakar, star 31 let in pri vojakih od februarja 1943. Poleg brata Toneta zapušta tukaj tudi sestro, v armadi pa dva brata; Frank je nekje na Pacifiku, Teodor pa v Franciji. — Steve Blazina je bil tudi uradno obveščen, da je 21. septembra umrl v Franciji njegov sin Sgt. Teodor Blazina. Umrl je za ranami, ki jih je dobil v akciji. Služil je pri padalnih četah. Star je bil 27 let in pri vojakih od februarja 1942. Poleg očeta zapušta brata in sestro. — V bolnišnici v Franciji se nahaja tudi nadporočnik Anton Gorenc, ki je bil ranjen v akciji.

Summit, Ill. — Dne 23. oktobra ob 10. zvečer je tukaj umrl Steve Horvath, star 23 let. Za pušča ženo, starše, sestro in tri brate.

Hillside, N. J. — Zena Anthonyja Skarla je bila obveščena, da je njen mož pogrešan v Franciji. Služil je na bombniku kot topničar in v Evropo je bil poslan meseca junija. Poleg žene in staršev zapušta tri brate (eden v vojni) in štiri sestre.

Sheridan, Wyo. — Tukaj je naglo umrl Jože Podgornik, po-

domače Temencov iz Cerknice. Tukaj zapušta brata Leopolda.

Chisholm, Minn. — Pri družini Joe in Angeline Nelson so se ustavile vile rojenice in pustile krepkega prvorojenčka. Mati je hči Franka Jenkota.

ZENSKA VELIKOST IN SREČA

Lizbonski odvetnik dr. Moreau se je potrudil, da bi našel kakšne zveze med telesno velikostjo in zakonsko srečo. Pri 600 ločenih zakonskih dvojicah je izmeril velikost žen in je u-

Produkcija koles na debelo zopet svobodna

Washington. — War Production Board je naznanil, da je produkcija koles — ki je bila dovoljena le v dveh tovarnah od dvanajstih, tekom zadnjih dveh let — zdaj zopet postala možna v velikem obsegu.

Lastniki domov

V BLIZINI EAST OHIO GAS CO. OGNJA!

Ako smo lahko vam ob tem času v pomoč, da si uredite vaše domove, v katerih bi lahko živeli, pokličite nas takoj.

Točna postrežba

Universal Roofing Co.

1106 St. Clair Ave.

CH. 8376-8377 - Ob večerih: ME. 4767

MI DAJEMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

THE MAY CO.'S BASEMENT

Redka kupčija!

100% čisto volnena flanela

U.S. MORNARIŠKE SRAJCE

Po frakciji njih aktualne vrednosti!

2.99

Pristojajo moškim, ki nosijo mere 36 do 44

Idealna srajca za delo tekom mrzlih dni, ki prihajajo! Izvrstno ukrojene—dvo-prsne za varnost proti sapl—iz 100% čisto volnene flanelne najboljšje kakovosti. Nosite jih kot so—ali pa spremenite obliko ovratnika po vašemu okusu. Ne zamudite te izredne vrednosti!

POZOR!

Kdor je pripraven z iglo, z lahko spremeni ovratnik, da srajca zgleda kot sta zgornja dva stila.

Naročila po pošti in telefonu
Pokličite CH. 3000

Za:

- * Lovce!
- * Vsakdanjo nošo!
- * Tovarniške delavce!
- * Prevažalce!
- * Ribolovce!
- * Šolsko nošo!
- * Delavce na gasilniški postaji!
- * Mornarje!
- * Športno nošo!

Ambassador To Liberated France

WASHINGTON, D. C. — Jefferson Frey, present Ambassador to the United States before the re-established French authority in Paris, which is now in control of the liberated French nation.

ZA SODNIKA OKRAJNE SODNIJE

(For Judge of Court of Common Pleas)

Termin, ki se začne 3. januarja, 1945

(Term commencing January 3, 1945)

X Perry A. Frey

DAROVANA

Česki napisal Alojzij Dostal

Zgodovinska povest iz dobe Slovanskih apostolov

(Nadaljevanje)

"Mrtev — ujet?" zasmeje se starec z zoprnim glasom, da je odmevalo od dreves. "Vedel sem, da vaš Bog ne bo dolgo vladal. Mislija sta, da me premagata, da me uničita in vendar sem vaju premogel jaz. Ciril je govoril zelo lepo in glej, sedaj je onemel —"

"Ali, oče, o mrtvih moramo govoriti samo dobro, in Ciril je bil v resnici božji."

"Moj sovražnik je bil, in zato se lahko radujem nad njegovo smrtjo."

"Tudi sovražnikom moramo odpustiti —"

Te besede je govorila polglasno, komaj jih je bilo slišati.

"Cvetana? Ali si se morda tudi navzela naukov onih rušiteljev starega miru, uničevalcev posvečenih gajev, neprijateljev naših bogov?"

Dub je obžaloval, da se je tako malo briga za hčer, da jo je pušal v gozdni samoti in da je sam hodil na lov in utrjeval svoje verne v veri. Ta misel je švignila v staro glavo Dubovo in se ni dala odpoditi. Ne in ne, ni se je mogel ubraniti. Zato je vzel danes Cvetano s seboj.

"Ali ni bilo nikogar pri nas, ko sem jaz potoval po našem kraju in bogovom prinašal daritve?"

Dub je uprl pogled v Cvetano, da bi mu ne ušla niti najmanjša izprememba na njenem obrazu.

"Ali nisi z nikomur govorila?"

Cvetana zatrepeta kot veja ob viharju.

"Samo enkrat je obstal pri naši bajtici jezdec."

"Jezdec? Star ali mlad? Naše vere ali odpadnik?"

"Bil je komaj dorasel mladenič —"

"Vprašam, ali veren sin večnih bogov?"

"Ne, kristjan —"

Cvetana ni mogla lagati.

"Kristjan?"

Starec se še obrne proti dekletu, obrvi se mu naježe in oči mu zažare kot dva oglja.

"Kristjan? Tedaj odpadnik? Izdajalec?"

"Samo kozarec vode me je prosil."

"In ti si mu jo dala?"

"Ker je bil truden. Jezdi od vasi do vasi, od mesta do mesta."

Dub odskoči kakor ranjena zver.

"Ti si govorila s tem mladeničem, ki potuje od hiše do hiše po naši moravski deželi in oznanja, da je Metod v ječi in naveduše ljudi, da bi se oborožili in škofa oprostili? In ti ga nisi zapodila ...?"

"Oče!"

"Kaj pomeni to? Morda ti je mladeničeva podoba ostala v srcu? To bi ne bilo ravno prehud, ker znam v tej reči izborna pomagati. Morda si poslušala njegove besede?"

Cvetana je bojevala hud boj v srcu. Kako naj odgovori, da se ne bo zlagala in se bo vendar izognila očetovemu vprašanju.

"Njegovih besedi nisem poslušala in moje srce se tudi ni vnelo za njegove besede."

Saj je že davno verovala Metodu samemu in njeno srce se ni vnelo za mladeničeve besede, ampak za njega samega.

"Vem, vem, da si moje ljubljeno dete."

Cvetani je srce močno trepetalo, glas se ji je tresel in v glavi imela samo to misel: "Ko bi mogla tudi očeta pridobiti za vero v Odrešenika, križanega na Golgati."

"Pojdi, pojdi se pokloniti bogovom. Nesem jim dar in hočem z njimi govoriti. Veter mi je razbil domače bogove, ostale so mi samo te podobe večnih bogov. Pojdi, tako krasno je tamkaj —"

Cvetani se je krčilo srce. Ksala se je, da ni povedala očetu resnice. Kot kristjana se ne sme klanjati bogovom, ne sme se pred njimi trkati na prsi in jim govoriti sladke besede.

"Podvizaj se, dete. Srce se mi širi radosti. Naši protivniki so mrtvi. Ciril počiva globoko v grobu in Metoda se ni treba več bati. Dobro je shranjen v sovršnikovih rokah. Samo ta mladenič, ta Božidar! Pojdi in moliva, da ga uniči Perun s svojo strelo, da ga umori Meluzina s svojim strupenim pišem in da ga Veles odpelje v kraj, od koder ni rešitve."

Dub je bolj vlek, ko peljal ubogo Cvetano k posvečenemu drevesu. Priroda je bila v najkrajšem razvoju, vse je cvetelo in razprostiralo najlepši vonj. Valčki v potoku so šepetali, listi na lipi so šumeli in nad gozdom je krožila jata kričelih ptic.

Kako se je Cvetana drugičkrat veselila izprehoda po gozdu, kako ji je srce poskakovalo, ako je mogla biti navzoča pri očetovih daritvah! In danes? — Dvojni kamen ji teži srce. Ponižuje naj se pred temi, katere je zavrgla, ko je prejela krst in naj onega preklinja, katerega je polna njena duša, da niti spati več ne more in da ji pada delo iz rok, ko se spomni nanj!

Bil je takrat žalosten, vendar vesel trenotek. Slišala je o nesreči slovanskih učiteljev, a njeno srce je občutilo posebno veselje, da se je stresla, kakor bi prišla ponjo Morana in da je morala povesti oči pred pogledom mladeničevim. Kakor bi se to godilo sedaj, tako živo se ga še vedno spominja. Kako krasne so njegove modre oči, njegova bledorodeča lica, njegovo vzbočeno čelo in njegovi črni lasje, in njegov glas, kako doni, kakor slavčev petje v gozdu. Sedel je na konju in tul mu je visel na hrbtu. Tako mlad in tako korenjaški mladenič.

"Deklica, ali mi daš malo vode?"

Kako bi mogla Cvetana odrediti prosilcu! Ni ga vprašala, kdo je in kake vere, hitro je skočila k studencu in zajela iz vira. Kako se je zahvalil in kako jo je gledal! Ta pogled je šel deklici prav do dna srca in ostal tam za vedno.

In sedaj naj ga proklinja, ker zbira ljudstvo na pomoč zaprtemu Metodu? Ne, nikdar!

"Pojdi, drago dete; morda te je omamil jutranji zrak, ali si se morda zagledala v kako cvetko. To vse preide; glej, zdi se mi, da bogovi kimajo. Ne viđiš?"

Cvetana res ni videla ničesar, ker je gledala na tla in mislila na Božidara. Izginil je, kakor lep sen.

"Ptici plovejo nad lipo. To je dobro znamenje. Sonce vzhaja jasnočisto. Kako bi ne! Bogovi so zmagali. Slovanski apostoli so uničeni za vedno — za vedno —"

Vzhod je gorel v solnčni zarji, po gaju so švigali žarki, sveta lipo je stala v polni solnčni svetlobi, a Cvetana vsled strahu in tesnobe niti pogledati ni mogla svetega drevesa.

"Tukaj, bogovi, tukaj je moj dar!"

Dub ni pokladal v travo pred lipo medenih jedil in pšeničnega kruha, kakor po navadi. Z des-

nico potegne Cvetano v bližino posvečenega drevesa.

"Sprejmite, bogovi, ta dar! Več vam ne morem dati, kakor svoje kri, svojo radost, svoje življenje!"

"Oče!"

"Umiri se in poslušaj, kaj ti poreče oče, ki te ljubi nad vse."

Roparske ptice krožijo po zraku in s svojimi krili se skoro dotikajo čarovnika. Njih kričanje se razlega daleč na okoli.

"Poslušaj pozorno, Cvetana in ne govori vmes. Veš, da sem te ljubil, da sem skrbel zate in da si moj najdražji zaklad. A to kar imamo najrajši, kar nam je takorekoč zraslo na srcu, moramo darovati svojim bogovom. Tako sem storil tudi jaz in obljubil sem te službi bogov. Slušaj Cvetana: jaz položim glavo v grob k očetom in po meni bi ne bilo nikogar, ki bi prihajal semkaj, ki bi tukaj molil pred bogovi in jim prinašal daritev. Prosil sem sina, a ni mi bilo po deljeno to veselje. Samo tebe imam, Cvetana; ti moraš po meni opravljati službo, katero sem prevzel jaz. Bogovi ne smejo biti zapuščeni, njih miza ne sme biti prazna in njih služba ne sme prenehati. Cvetana, drago dete, obljubi mi, da nikdar ne podaš roke možu, da nikdar ne ukloniš glave pred novim Bogom in da ostaneš do smrti verna služabnica naših rešiteljev."

Collinwood Home Appliance Repair
760 E. 152 St.
Izvršujemo ekspertna popravila na vsakovrstnih pralnih strojih, likalnikih, čistilcih, itd.
M. C. PINKIE — W. J. BANEK

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

Where's the Law of Gravity?

The maritime service boys in training at St. Petersburg, Fla., think that Katy Turner has the law of gravity licked when it comes to riding the end of her aquaplaning boards, as in this picture. She puts it on edge at nearly a mile a minute off the Florida coast, where the service men have taken up this form of sport.

VSE V OKOLICI,
ki so bili prizadeti vsled eksplozije in požara, in imajo za dobiti zavarovalnino, če so naši klijenti ali pa ne, se opozarja, da se čim prej zglašijo v našem zavarovalniškemu uradu, da se bo zahtevo za odškodnino takoj uredilo.

Haffner Insurance Agency
6106 ST. CLAIR AVE. ENdicott 5127

Ti ne odgovoriš? Glej, prosim te, jaz sem tvoj oče, ki ti more zapovedati; jaz oče te prosim, ljubljena hči, pri spominu na tvoje očete, tvoje dede in osirotele bogove tep rosim, obljubi mi, da ostaneš do smrti nedotaknjena devica, verna častivka bogov, moja goreča naslednica — — —"

Cvetana skoro omedli v očeto- vem naračju. Smrtna blodost se ji razlije po obrazu in srce ji hoče počiti od žalosti.

"Ti ne pritrdiš temu, ti se o- botavljaš?"

(Dalje prihodnjič)

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

COLLINWOOD HOME
APPLIANCE REPAIR
760 E. 152 St.
Izvršujemo ekspertna popravila na vsakovrstnih pralnih strojih, likalnikih, čistilcih, itd.
M. C. PINKIE — W. J. BANEK

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

CLIVELAND ORCHESTRA
George Szell, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 2. nov. 8:30
Sobota 4. nov. 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop.: Severance dvorana. CE 7300

Mali oglasi

EN. 7215

Pridemo iskati in pripeljemo nazaj

St. Clair Repair Service

EKSPERTNA POPRAVILA na pralnih strojih, vacuum čistilcih in električnih predmetih
7502 St. Clair Ave.

Naprodaj je hiša

na E. 93 St., med St. Clair Ave. in Lake Shore Blvd.; za eno družino; 3 sobe in breakfast soba spodaj, zgoraj štiri spalnice, "tile" kopalnica in "show-er," tretje nadstropje je zgotovljeno. Nov avtomatični forn- nez na plin; ako se želi, se pro- da tudi preproge; garaža za 2 avta. Posestvo je v prvovrst- nem stanju. Za dogovor pokli- čite GL 5288.

Obrnite se na nas

ako želite modernizirati ali po- praviti vašo hišo. Izvršimo vsa- kovrstna popravila.

Vojni veterani si sedaj lahko dajo zidati novo hišo. Mi vam preskrbimo vse, kar je treba.

KOVAČ BROS.

General Contractors

960 E. 185 St.

Kenmore 5030 Ivanhoe 7330
Vse delo jamčeno

Massagic Air Cushion

* Yields with every step
* Absorbs shocks, jars
* Keeps you foot-fresh

Louis Majer

Shoe Store

6410 St. Clair Ave.

Vam zatekajo noge?

Z gumijasto elastičnimi noga- vicami si boste preprečili bole- čine nog, če vam ob koncu dne- va zatečejo noge. Splačalo se vam bo kupiti par teh nogavic na poskušnjo.

Mandel Drug

Lodi Mandel

PH. G., PH. C.

SLOVENSKI LEKARNAR

15702 Waterloo Rd.

Cleveland, Ohio

Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 do 10. večer.

Zaprta ves dan ob sredah.

SOUND SYSTEM

INDOOR OR OUTDOOR

Posebni popust za društva

B. J. Radio Service

1363 E. 45 St. — HEnd. 3028

"The score's 139 to 0 but we'll catch up in the second half. Our man- ner's gone home for some Wheaties."

Za delavce Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKES ZA OSKRBNICE

za poslopja v downtownu
Polni čas šest večerov v tednu
od 5.10 pop. do 1.40 zj.
Najboljša plača od ure v mestu — Stalno delo
Zahteva se izkaz državljanstva — Zglasite se
Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901
od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

Mali oglasi

Poceni

se proda moderno urejen lepo- tični parlor. Lastnik je v bol- nišnici. Prva ponudba ga dobi. Vprašajte zgoraj pri Mrs. Mine. 7040 Broadway.

Hiša naprodaj

Bela farmska hiša s 7 soba- mi; žica napeljana za električ- no peč, nanovo barvana znotraj in zunaj ter se lahko takoj vse- lite. Poleg je en akre zemlje. Nahaja se na Richmond Rd., Bedford, O. Cena \$4300, ter se proda na lahka odplačila. Pokli- čite pred 8. uro zjutraj: YE. 7167.

Hiša s 8 sobami

za eno družino; v zelo dobrem stanju, ter garaža za 2 avta, se proda po zmerni ceni. Podrobnosti se poizve na 14410 Aspin- wall Ave.

Posestvo

zidano, s 3 stanovanji in trgov- skim prostorom, primernim za vsako trgovino, se želi čimprej prodati, da se uredi zapuščino. Eno stanovanje ima 4 sobe, dve po 5 sob. Pojasnila dobite ako pokličete ENdicott 4486.